

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 30.3.2012
COM(2012) 156 final

2012/0078 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på vegne af Den Europæiske Union i det stabiliserings- og associeringsråd, der er oprettet ved stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Montenegro på den anden side, for så vidt angår bestemmelserne om koordinering af de sociale sikringsordninger

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Begrundelse og formål

Ved artikel 51 i stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Montenegro på den anden side¹ ("aftalen"), er det fastsat, at stabiliserings- og associeringsrådet ved afgørelse vedtager bestemmelser til gennemførelse af de i nævnte artikel fastsatte principper om koordinering af sociale sikringsystemer.

Generel baggrund

Artikel 51 i aftalen med Montenegro indeholder bestemmelser om begrænset koordinering af de sociale sikringsordninger i medlemsstaterne og i Montenegro. Hvis principperne i artikel 51 skal få virkning, skal det stabiliserings- og associeringsråd, der er oprettet ved aftalen, træffe afgørelse herom.

En række andre aftaler med tredjelande indeholder lignende bestemmelser om koordinering af sociale sikringsordninger. Dette forslag er en del af en pakke med tilsvarende forslag for så vidt angår aftalerne med Albanien, San Marino og Tyrkiet. En første pakke med tilsvarende forslag for så vidt angår Algeriet, Marokko, Tunesien, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Israel blev vedtaget af Rådet i oktober 2010².

Fastsættelse af Unionens holdning i dette stabiliserings- og associeringsråd forudsætter en rådsafgørelse.

Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører

På EU-plan koordineres medlemsstaternes sociale sikringsordninger ved forordning (EF) nr. 883/2004³ og dennes gennemførelsesforordning (EF) nr. 987/2009⁴.

Rådets forordning (EU) nr. 1231/2010⁵ udvider bestemmelserne i forordning (EF) nr. 883/2004 og forordning (EF) nr. 987/2009 til at omfatte tredjelandsstatsborgere, der udelukkende på grund af deres nationalitet ikke allerede er dækket af disse bestemmelser. Denne forordning dækker allerede princippet om sammenlægning af de forsikringsperioder, som montenegrinske arbejdstagere har fuldført i de forskellige medlemsstater for så vidt angår retten til visse ydelser, som fastsat i artikel 51, stk. 1, litra a), i aftalen med Montenegro.

¹ EUT L 108 af 29.4.2010, s. 1.

² EUT L 306 af 23.11.2010.

³ EUT L 166 af 30.4.2004, s. 1.

⁴ EUT L 284 af 30.10.2009, s. 1.

⁵ EUT L 344 af 29.12.2010, s. 1. I overensstemmelse med protokol 21 og 22 er Danmark og Det Forenede Kongerige ikke bundet af eller underlagt anvendelsen af forordning (EU) nr. 1231/2010. Det Forenede Kongerige er imidlertid fortsat bundet af og underlagt anvendelsen af den tidligere forordning (EF) nr. 859/2003, EUT L 124 af 20.5.2003, s. 1.

Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål

Stabiliserings- og associeringsaftalen med Montenegro har som et af sine mål at støtte Montenegros bestræbelser på at udvikle sit økonomiske og internationale samarbejde. Aftalen er et skridt hen imod at forberede Montenegro til tiltrædelsen af EU. Gennemførelsen af bestemmelserne om koordinering af social sikring i artikel 51 i aftalen mellem EU og Montenegro vil styrke de særlige forbindelser med Albanien, jf. artikel 8 i TEU.

2. RESULTAT AF HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

Høring af interesserede parter

Forslaget om begrænset koordinering mellem de sociale sikringsordninger i medlemsstaterne og i Montenegro bygger stort set på pakken med seks forslag til henholdsvis associeringsrådsafgørelser og stabiliserings- og associeringsrådsafgørelser for så vidt angår Algeriet, Marokko, Tunesien, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Israel, med hensyn til hvilke Den Europæiske Unions holdning blev vedtaget af Rådet i oktober 2010. Detaljerede forhandlinger fandt sted i Rådet i 2010 om indholdet af sådanne afgørelser. Forud for disse forhandlinger blev der holdt en intensiv debat med alle medlemsstater i Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger.

Ekspertbistand

Der har ikke været behov for ekspertbistand.

Konsekvensanalyse

Artikel 51 i aftalen med Montenegro indeholder principperne for begrænset koordinering af de sociale sikringsordninger i medlemsstaterne og i Montenegro. En række andre aftaler med tredjelande indeholder lignende bestemmelser om koordinering af sociale sikringsordninger. Alle kræver de en afgørelse truffet af det relevante organ, der nedsættes ved disse aftaler, for at koordineringsprincipperne kan få virkning.

Målet med artiklerne vedrørende social sikring i sådanne aftaler er, at en arbejdstager fra det pågældende associerede land skal kunne modtage visse sociale sikringsydelser i henhold til lovgivningen i den eller de medlemsstater, som den pågældende arbejdstager er eller har været omfattet af. Gensidighedsprincippet indebærer, at dette også gælder en EU-borger, som arbejder i det associerede land.

De bestemmelser, der indgår i nærværende pakke af forslag vedrørende fire lande (Albanien, Montenegro, San Marino og Tyrkiet) er næsten identiske; de er også næsten identiske med bestemmelserne i den første pakke på seks afgørelser for så vidt angår Algeriet, Marokko, Tunesien, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Israel, som blev vedtaget af Rådet i 2010; dette vil lette anvendelsen af de pågældende bestemmelser i medlemsstaternes sociale sikringsinstitutioner. Gennemførelsen af disse forslag vil kunne have visse økonomiske konsekvenser for de nationale sociale sikringsinstitutioner, da de f.eks. skal levere de ydelser, der er omhandlet i artikel 51 i aftalen med Montenegro. Denne artikel vedrører dog kun personer, som bidrager eller har bidraget til det pågældende lands nationale sociale sikringsordning i henhold til bestemmelserne i landets nationale lovgivning.

Det kan under alle omstændigheder være vanskeligt at vurdere de nøjagtige konsekvenser af disse forslag for de nationale sociale sikringsordninger på nuværende tidspunkt.

3. JURIDISKE ASPEKTER AF FORSLAGET

Resumé af forslaget

Dette forslag består af en rådsafgørelse om den holdning, der skal indtages på vegne af Den Europæiske Union i det associeringsråd, der er oprettet ved aftalen med Montenegro og, i bilaget, et udkast til stabiliserings- og associeringsrådets afgørelse på socialsikringsområdet.

Udkastet til stabiliserings- og associeringsrådets afgørelse opfylder kravet i artikel 51 i stabiliserings- og associeringsaftalen med Montenegro om en sådan afgørelse som forudsætning for anvendelsen af de i nævnte artikel omhandlede principper for social sikring. Afgørelsen indeholder derfor gennemførelsesbestemmelser for de bestemmelser i artikel 51 i aftalen med Montenegro, som ikke allerede er dækket af forordning (EU) nr. 1231/2010.

Derudover sikrer udkastet til stabiliserings- og associeringsrådets afgørelse, at bestemmelserne om eksport af ydelser og tildeling af familieydelser i henhold til gensidighedsprincippet også finder anvendelse på EU-arbejdstagere, som er lovligt beskæftiget i Montenegro, og medlemmer af deres familie, som er lovligt bosiddende i Montenegro.

Retsgrundlag

Artikel 218, stk. 9, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, sammenholdt med dennes artikel 79, stk. 2, litra b). Som følge heraf deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne afgørelse. Ej heller vil Irland og Det Forenede Kongerige deltage i vedtagelsen af denne afgørelse, medmindre der forudgående tilkendegives ønske om at deltage i vedtagelsen og gennemførelsen af den. Disse landes ikke-deltagelse i Rådets afgørelse berører ikke deres deltagelse i stabiliserings- og associeringsrådets afgørelse.

Nærhedsprincippet

Aftalen med Montenegro fastsætter bestemmelser om principperne for koordinering af de sociale sikringsordninger, som skal anvendes ensartet af alle medlemsstater. Gennemførelsen af disse principper bør derfor underkastes ensartede betingelser, hvilket bedst kan opnås på EU-plan.

Proportionalitetsprincippet

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende årsager.

Medlemsstaterne har stadig eneansvaret for at tilrettelægge og finansiere deres egne sociale sikringsordninger.

Forslaget organiserer kun i en vis udstrækning koordineringen af de sociale sikringsordninger i medlemsstaterne og i Montenegro, til fordel for disse landes borgere. Derudover berører forslaget ingen rettigheder og forpligtelser i medfør af bilaterale aftaler om social sikkerhed, der er indgået mellem medlemsstaterne og Montenegro, hvis disse aftaler stiller de berørte mere fordelagtigt.

Forslaget minimerer den økonomiske og administrative byrde for de nationale myndigheder, da det er en del af en pakke med tilsvarende forslag, som sikrer en ensartet anvendelse af bestemmelserne om social sikring i associeringsaftalerne med tredjelande.

Reguleringsmiddel/reguleringsform

Foreslåede instrumenter: en rådsafgørelse (som i bilaget indeholder et udkast til stabiliserings- og associeringsrådets afgørelse).

Andre midler vil af følgende grund ikke være hensigtsmæssige.

Der findes intet alternativ til forslaget. Aftalens artikel 51 kræver, at stabiliserings- og associeringsrådet træffer en afgørelse. Artikel 218, stk. 9, i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde indeholder bestemmelser om en rådsafgørelse, når det skal fastlægges, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ, der er nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage beslutninger, der har retsvirkninger.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget har ingen konsekvenser for Den Europæiske Unions budget.

5. FAKULTATIVE ELEMENTER

Forenkling

Forslaget vil medføre en forenkling af de administrative procedurer for nationale offentlige myndigheder og en forenkling af de administrative procedurer for private parter.

Forslagets bestemmelser om koordinering af de sociale sikringsordninger for montenegrinske statsborgere er næsten identiske med bestemmelserne i forslag vedrørende statsborgere fra de øvrige associerede lande. Dette vil medføre en forenkling af procedurerne og færre administrative byrder for de nationale sociale sikringsinstitutioner.

De personer, der er omfattet af forslaget, står ikke over for forskellige nationale bestemmelser for så vidt angår de i artikel 51 i aftalen med Montenegro omhandlede principper for social sikring, og de er således omfattet af ensartede bestemmelser i hele Fællesskabet.

Nærmere redegørelse for forslaget

A. Rådets afgørelse om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i det stabiliserings- og associeringsråd, der er oprettet ved stabiliserings- og associeringsaftalen med Montenegro, for så vidt angår bestemmelserne om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Artikel 1

Denne artikel omhandler vedtagelsen af EU's holdning i Stabiliserings- og associeringsrådet EU-Montenegro.

B. Vedlagte udkast til afgørelse truffet af stabiliserings- og associeringsrådet om de i aftalen omhandlede bestemmelser om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Del I: Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Denne artikel fastlægger med henblik på medlemsstaternes lovgivning og Montenegros lovgivning betydningen af begreberne "aftale", "forordning", "gennemførelsesforordning", "medlemsstat", "arbejdstager", "familiemedlem", "lovgivning", "ydelse" og "ydelse, der kan eksporteres", og henviser til forordningen og gennemførelsesforordningen for så vidt angår betydningen af de øvrige begreber, der anvendes i vedlagte afgørelse.

Artikel 2

Denne artikel fastsætter i overensstemmelse med ordlyden i artikel 51 i aftalen med Montenegro, hvilke personer der er omfattet af vedlagte afgørelse.

Artikel 3

Denne artikel fastsætter bestemmelser om ikke-forskelsbehandling af alle personer, der er dækket af aftalen, med hensyn til alle sociale sikringsydelse, der er omfattet af den.

Del II

Forholdet mellem medlemsstaterne og Montenegro.

Denne del af vedlagte udkast til afgørelse dækker de i artikel 51, stk. 1, litra b, i aftalen med Montenegro omhandlede principper samt den gensidighedsklausul vedrørende EU-borgere og disses familiemedlemmer, som artikel 51, stk. 2, indeholder bestemmelser om.

Artikel 4

Denne artikel omhandler princippet om eksport af kontantydelse, jf. artikel 51, stk. 1, litra b), i aftalen med Montenegro, og gør det klart, at dette princip er begrænset til at omfatte de ydelse, der er omhandlet i vedlagte afgørelses i artikel 1, stk. 1, litra i), som omfatter en liste over de ydelse, der henvises til i nævnte artikel 51, stk. 1, litra b).

Del III

Diverse bestemmelser

Artikel 5

Denne artikel indeholder generelle bestemmelser om samarbejde mellem medlemsstaterne og deres institutioner på den ene side og Montenegro og landets institutioner på den anden side samt mellem de berettigede og de berørte institutioner. Disse bestemmelser svarer til bestemmelserne i artikel 76, stk. 3, stk. 4, første og tredje afsnit, og stk. 5, i forordning (EF) nr. 883/2004.

Artikel 6

Denne artikel fastsætter procedurer for administrativ og lægelig kontrol, som svarer til procedurerne i artikel 87 i forordning (EF) nr. 987/2009. Derudover giver den mulighed for vedtagelse af andre gennemførelsesbestemmelser på dette område.

Artikel 7

Denne artikel omhandler muligheden for at anvende den konfliktløsningsprocedure, der er fastlagt i aftalen.

Artikel 8

Denne artikel henviser til bilag II til vedlagte afgørelse, som svarer til bilag XI til forordning (EF) nr. 883/2004, og som er nødvendig for at fastlægge de nødvendige særlige bestemmelser for anvendelsen af den montenegrinske lovgivning med hensyn til vedlagte afgørelse.

Artikel 9

I denne artikel tillades det, at administrative procedurer fra eksisterende aftaler mellem en medlemsstat og Montenegro fortsat anvendes på visse betingelser.

Artikel 10

Denne artikel giver mulighed for indgåelse af supplerende administrative aftaler.

Artikel 11

Overgangsbestemmelserne i denne artikel svarer til overgangsbestemmelserne i artikel 87, stk. 1, 3, 4, 6 og 7, i forordning (EF) nr. 883/2004.

Artikel 12

I denne artikel afklares den juridiske status for bilagene til vedlagte afgørelse og proceduren for ændring af dem.

Artikel 13

Denne artikel fastsætter ikrafttrædelsesdatoen for vedlagte afgørelse.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på vegne af Den Europæiske Union i det stabiliserings- og associeringsråd, der er oprettet ved stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Montenegro på den anden side, for så vidt angår bestemmelserne om koordinering af de sociale sikringsordninger

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 79, stk. 2, litra b), sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende i betragtninger:

- (1) Ved artikel 51 i stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Montenegro på den anden side⁶ ("aftalen"), er det fastsat, at stabiliserings- og associeringsrådet ved afgørelse vedtager bestemmelser til gennemførelse af de ved nævnte artikel fastsatte principper.
- (2) I medfør af artikel 3 i protokol (nr. 21) om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, har [Irland] [og] [Det Forenede Kongerige] meddelt ved skrivelse af [...], at [landet] [landene] ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne afgørelse.
- (3) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol (nr. 21) om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og med forbehold af artikel 4 i samme protokol, deltager [Irland] [og] [Det Forenede Kongerige] ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i [Irland] [og] [Det Forenede Kongerige].
- (4) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol (nr. 22) om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske

⁶ EUT L 108 af 29.4.2010, s. 1.

Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i det stabiliserings- og associeringsråd, der er oprettet ved stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Montenegro på den anden side ("aftalen"), for så vidt angår gennemførelsen af aftalens artikel 51, baseres på det udkast til afgørelse fra stabiliserings- og associeringsrådet, som vedlægges denne afgørelse.

Mindre ændringer af udkastet til afgørelse kan vedtages af repræsentanter for Unionen i stabiliserings- og associeringsrådet uden yderligere afgørelse truffet af Rådet.

Artikel 2

Stabiliserings- og associeringsrådets afgørelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG

Udkast til

AFGØRELSE nr. .../.... TRUFFET AF STABILISERINGS- OG ASSOCIERINGSRÅDET EU-MONTENEGRO

af ...

om bestemmelserne om koordinering af de sociale sikringsordninger i stabiliserings- og associeringsaftalen

STABILISERINGS- OG ASSOCIERINGSRÅDET HAR —

under henvisning til stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Montenegro på den anden side⁷, særlig artikel 51, og

ud fra følgende i betragtninger:

- (1) Artikel 51 i stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Montenegro på den anden side ("aftalen") indeholder bestemmelser om koordinering af de sociale sikringsordninger i Montenegro og medlemsstaterne og fastsætter principperne for denne koordinering.
- (2) Artikel 51 i aftalen fastsætter, at stabiliserings- og associeringsrådet træffer en afgørelse med henblik på gennemførelse af de principper, der er fastsat i nævnte artikel.
- (3) Med hensyn til anvendelsen af princippet om ikke-forskelsbehandling bør denne afgørelse ikke tillægge nogen yderligere rettigheder i medfør af visse forhold eller begivenheder på den anden kontraherende parts område, hvis der ikke er taget hensyn til disse forhold eller begivenheder ifølge lovgivningen i den første kontraherende part, bortset fra retten til at eksportere visse ydelser.
- (4) Ved anvendelsen af denne afgørelse bør den ret, som montenegrinske arbejdstagere har til familieydelser, være underlagt den betingelse, at deres familiemedlemmer bor lovligt sammen med dem i den medlemsstat, hvor de er beskæftiget. Afgørelsen bør ikke give ret til familieydelser for medlemmer af deres familie, som er bosiddende i et andet land, f.eks. Montenegro.
- (5) Ved Rådets forordning (EU) nr. 1231/2010⁸ er bestemmelserne i forordning (EF) nr. 883/2004 og forordning (EF) nr. 987/2009 allerede udvidet til at omfatte tredjelandsstatsborgere, der udelukkende på grund af deres nationalitet ikke allerede er dækket af disse bestemmelser. Forordning (EU) nr. 1231/2010 dækker allerede princippet om sammenlægning af de forsikringsperioder, som montenegrinske

⁷ EUT L 108 af 29.4.2010, s. 1.

⁸ EUT L 344 af 29.12.2010, s. 1.

arbejdstagere har fuldført i de forskellige medlemsstater for så vidt angår retten til visse ydelser, som fastsat i artikel 51, stk. 1, litra a), i tillægsprotokollen.

- (6) Det kan være nødvendigt at fastsætte særregler, som svarer til de karakteristiske træk ved Montenegros lovgivning, for at gøre det nemmere at anvende koordineringsreglerne.
- (7) Med henblik på at sikre en velfungerende koordinering af de sociale sikringsordninger i medlemsstaterne og i Montenegro er det nødvendigt at fastsætte særregler for samarbejdet mellem medlemsstaterne og Montenegro samt mellem den berørte person og institutionen i den kompetente stat.
- (8) Der bør vedtages overgangsbestemmelser for at beskytte de personer, som er omfattet af denne afgørelse, og forhindre, at de mister rettigheder som følge af afgørelsens ikrafttrædelse —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

DEL I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Definitioner

1. I denne afgørelse forstås ved:
 - a) "aftalen": stabiliserings- og associeringsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Montenegro på den anden side
 - b) "forordningen": Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger⁹, som er umiddelbart gældende i Den Europæiske Unions medlemsstater
 - c) "gennemførelsesforordningen": Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger¹⁰
 - d) "medlemsstat": en af Den Europæiske Unions medlemsstater
 - e) "arbejdstager":

⁹ EUT L 166 af 30.4.2004, s. 1.

¹⁰ EUT L 284 af 30.10.2009, s. 1.

- i) i forbindelse med anvendelse af en medlemsstats lovgivning, en person, der udøver lønnet aktivitet som omhandlet i artikel 1, litra a), i forordningen
 - ii) i forbindelse med anvendelsen af den montenegrinske lovgivning, en person, der udøver lønnet aktivitet i henhold til denne lovgivning
 - f) "familiemedlem":
 - i) i forbindelse med anvendelse af en medlemsstats lovgivning, et familiemedlem i den i forordningens artikel 1, litra i), omhandlede forstand
 - ii) i forbindelse med anvendelse af den montenegrinske lovgivning, et familiemedlem i henhold til denne lovgivning
 - g) "lovgivning":
 - i) for så vidt angår medlemsstaterne, lovgivning i den i forordningens artikel 1, stk. 1, omhandlede forstand, som er gældende for de af denne afgørelse omfattede ydelser
 - ii) for så vidt angår Montenegro, relevant lovgivning, som er gældende i Montenegro for de af denne afgørelse omfattede ydelser
 - h) "ydelser":
 - alderspension
 - efterladtepension
 - ydelser ved arbejdsulykker og erhvervssygdomme
 - invalidepension i forbindelse med arbejdsulykker og erhvervssygdomme
 - familieydelser
 - i) "ydelser, der kan eksporteres":
 - i) for så vidt angår medlemsstaterne
 - alderspension
 - efterladtepension
 - ydelser ved arbejdsulykker og erhvervssygdomme
 - invalidepension i forbindelse med arbejdsulykker og erhvervssygdomme
 - ii) for så vidt angår Montenegro, de tilsvarende ydelser udbetalt i henhold til Montenegros lovgivning med undtagelse af visse særlige ikke-bidragsspligtige kontantydelse, der er opført i bilag X til forordningen
2. De øvrige udtryk, der er anvendt i denne afgørelse, har den betydning, de tildeles:
- a) for så vidt angår medlemsstaterne, i forordningen og i gennemførelsesforordningen
 - b) for så vidt angår Montenegro, i den relevante lovgivning, som er gældende i Montenegro.

Artikel 2

Personkreds

Denne afgørelse anvendes på:

- a) arbejdstagere, som er montenegrinske statsborgere, som er eller har været lovligt beskæftiget på en medlemsstats område, og som er eller har været underlagt lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og deres efterladte
- b) familiemedlemmer til de i litra a) nævnte arbejdstagere, forudsat at disse familiemedlemmer er eller har været lovligt bosiddende sammen med den pågældende arbejdstager, mens denne er beskæftiget i en medlemsstat
- c) arbejdstagere, som er statsborgere i en medlemsstat, og som er eller har været lovligt beskæftiget på Montenegros område, og som er eller har været underlagt Montenegros lovgivning, og deres efterladte samt
- d) familiemedlemmer til de i litra c) nævnte arbejdstagere, forudsat at disse familiemedlemmer er eller har været lovligt bosiddende sammen med den pågældende arbejdstager, mens denne er beskæftiget i Montenegro.

Artikel 3

Ligebehandling

1. Montenegrinske arbejdstagere, der er lovligt beskæftiget i en medlemsstat, og deres familiemedlemmer, der lovligt bor sammen med dem, skal med hensyn til ydelser i henhold til artikel 1, stk. 1, litra h), behandles uden nogen form for forskelsbehandling begrundet i nationalitet i forhold til statsborgere i de medlemsstater, hvor de pågældende arbejdstagere er beskæftiget.
2. Arbejdstagere, som er statsborgere i en medlemsstat og lovligt beskæftiget i Montenegro, og familiemedlemmer, der lovligt bor sammen med dem, skal med hensyn til ydelser i henhold til artikel 1, stk. 1, litra h), behandles uden nogen form for forskelsbehandling begrundet i nationalitet i forhold til statsborgere i Montenegro.

Del II

FORHOLDET MELLEM MEDLEMSSTATERNE OG MONTENEGRO

Artikel 4

Ophævelse af bopælsbestemmelser

1. Ydelser, der kan eksporteres, jf. artikel 1, stk. 1, litra i), som personer, der er omhandlet i artikel 2, litra a) og c), er berettiget til, kan ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages eller beslaglægges som følge af, at den berettigede er bosiddende:
 - i) for så vidt angår en ydelse, der er omfattet af en medlemsstats lovgivning, på Montenegros område
 - ii) for så vidt angår en ydelse, der er omfattet af Montenegros lovgivning, på en medlemsstats område.
2. Familiemedlemmer til en arbejdstager som omhandlet i artikel 2, litra b), er berettiget til ydelser, der kan eksporteres, jf. artikel 1, stk. 1, litra i), afsnit i), på samme måde som familiemedlemmerne til en arbejdstager, der er statsborger i den pågældende medlemsstat, når sådanne familiemedlemmer er bosiddende på Montenegros område.
3. Familiemedlemmer til en arbejdstager som omhandlet i artikel 2, litra d), er berettiget til ydelser, der kan eksporteres, jf. artikel 1, stk. 1, litra i), afsnit ii), på samme måde som familiemedlemmerne til en arbejdstager, der er statsborger i Montenegro, når sådanne familiemedlemmer er bosiddende på en medlemsstats område.

DEL III

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 5

Samarbejde

1. Medlemsstaterne og Montenegro meddeler hinanden alle oplysninger om ændringer i deres lovgivning, som kan berøre gennemførelsen af denne afgørelse.
2. Medlemsstaternes og Montenegros myndigheder og institutioner yder med henblik på gennemførelsen af denne afgørelse hinanden bistand, som om det drejede sig om gennemførelsen af deres egen lovgivning. Den gensidige administrative bistand ydes i princippet vederlagsfrit af de nævnte myndigheder og institutioner. De kompetente myndigheder i medlemsstaterne og i Montenegro kan dog aftale, at visse udgifter skal være genstand for refusion.

3. Medlemsstaternes og Montenegros myndigheder og institutioner kan med henblik på gennemførelsen af denne afgørelse forhandle direkte med hinanden samt med de pågældende personer eller deres repræsentanter.
4. De institutioner og personer, der er omfattet af denne afgørelse, har en gensidig forpligtelse til oplysning og samarbejde med henblik på at sikre, at denne afgørelse gennemføres efter hensigten.
5. De pågældende personer underretter hurtigst muligt institutionerne i den kompetente medlemsstat eller Montenegro, hvis sidstnævnte er den kompetente stat, og bopælsmedlemsstaten eller Montenegro, hvis sidstnævnte er bopælsstaten, om enhver ændring i deres personlige forhold eller familiemæssige situation, der har betydning for deres ret til ydelser i henhold til denne afgørelse.
6. Manglende opfyldelse af den i stk. 5 omhandlede oplysningspligt kan give anledning til foranstaltninger i henhold til den nationale lovgivning, som står i et rimeligt forhold til overtrædelsen. Disse foranstaltninger skal ikke desto mindre svare til dem, der finder anvendelse i lignende situationer, der henhører under national lovgivning, ligesom de ikke i praksis må gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for de berørte at udøve de rettigheder, de er tillagt ved denne afgørelse.
7. Medlemsstaterne og Montenegro kan fastsætte nationale bestemmelser, der opstiller betingelser for verifikation af retten til ydelser for at tage hensyn til det forhold, at støttemodtagerne opholder sig eller har bopæl uden for området for den medlemsstat, hvor debitorinstitutionen er beliggende. Sådanne bestemmelser skal stå i et rimeligt forhold til formålet, udelukke enhver forskelsbehandling begrundet i nationalitet og være i overensstemmelse med principperne i denne afgørelse. Disse bestemmelser meddeles stabiliserings- og associeringsrådet.

Artikel 6

Administrativ og lægelig kontrol

1. Denne artikel finder anvendelse på de personer, der er omhandlet i artikel 2, og som modtager ydelser, der kan eksporteres, som omhandlet i artikel 1, stk. 1, litra i), samt på de institutioner, der er ansvarlige for gennemførelsen af denne afgørelse.
2. Når en modtager af eller en ansøger om ydelser, eller et medlem af den pågældendes familie, opholder sig eller er bosiddende på en medlemsstats område, hvor debitorinstitutionen er beliggende i Montenegro, eller i Montenegro, hvor debitorinstitutionen er beliggende i en medlemsstat, foretages lægeundersøgelsen efter denne institutions anmodning af institutionen på ydelsesmodtagerens opholds- eller bopælssted i overensstemmelse med de procedurer, der er fastsat i den lovgivning, som gælder for denne institution.

Debitorinstitutionen meddeler opholds- eller bopælsstedets institution, hvilke eventuelle særlige krav, der om nødvendigt skal overholdes, og hvilke punkter lægeundersøgelsen skal omfatte.

Opholds- eller bopælsstedets institution skal sende en rapport til den debitorinstitution, som har anmodet om lægeundersøgelsen.

Debitorinstitutionen bevarer retten til at lade ydelsesmodtageren undersøge af en af debitorinstitutionen udpeget læge, enten i det område, hvor modtageren eller ansøgeren af ydelserne opholder sig eller er bosiddende, eller i det land, hvor debitorinstitutionen er beliggende. Ydelsesmodtageren kan dog kun anmodes om at rejse til debitorinstitutionens stat, hvis vedkommende er i stand til at foretage rejsen, uden at det går ud over helbredet, og hvis debitorinstitutionen afholder de dertil hørende rejse- og opholdsudgifter.

3. Når en modtager af eller en ansøger om ydelser, eller et medlem af den pågældendes familie, opholder sig eller er bosiddende på en medlemsstats område, når debitorinstitutionen er beliggende i Montenegro, eller i Montenegro, når debitorinstitutionen er beliggende i en medlemsstat, foretages den administrative kontrol på anmodning af debitorinstitutionen af institutionen på modtagerens opholds- eller bopælssted.

Opholds- eller bopælsstedets institution skal sende en rapport til den debitorinstitution, som har anmodet om, at der foretages administrativ kontrol.

Debitorinstitutionen bevarer retten til at lade ydelsesmodtagerens situation undersøge af en faglig ekspert efter eget valg. Ydelsesmodtageren kan dog kun anmodes om at rejse til debitorinstitutionens stat, hvis vedkommende er i stand til at foretage rejsen, uden at det går ud over helbredet, og hvis debitorinstitutionen afholder de dertil hørende rejse- og opholdsudgifter.

4. En eller flere medlemsstater og Montenegro kan vedtage andre administrative bestemmelser, hvis de underretter stabiliserings- og associeringsrådet herom.
5. Som en undtagelse fra princippet om, at gensidig administrativ bistand ydes vederlagsfrit, jf. artikel 5, stk. 2, i denne afgørelse, refunderes de reelle udgifter i forbindelse med kontrollen, jf. stk. 2-3, til den institution, som er blevet anmodet om at udføre den, af den debitorinstitution, som har anmodet herom.

Artikel 7

Anvendelse af artikel 129 i aftalen

Artikel 129 i aftalen finder anvendelse, hvis en part finder, at den anden part ikke har opfyldt de forpligtelser, der er fastsat i artikel 5 og 6.

Artikel 8

Særregler for anvendelsen af Montenegros lovgivning

Stabiliserings- og associeringsrådet kan om nødvendigt fastsætte særregler for anvendelsen af Montenegros lovgivning i bilag II.

Artikel 9

Administrative procedurer i eksisterende bilaterale aftaler

Administrative procedurer i eksisterende bilaterale aftaler mellem en medlemsstat og Montenegro kan fortsat finde anvendelse, forudsat at sådanne procedurer ikke forringer de rettigheder eller forpligtelser for de berørte personer, som indføres ved denne afgørelse.

Artikel 10

Aftaler, der supplerer procedurerne for gennemførelsen af denne afgørelse

En eller flere medlemsstater og Montenegro kan træffe aftaler, der tager sigte på at supplere de administrative procedurer for denne afgørelses gennemførelse, især med hensyn til at forebygge og bekæmpe svig og fejl.

DEL IV

OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 11

Overgangsbestemmelser

1. Denne afgørelse giver ikke ret til ydelser for noget tidsrum, der ligger forud for datoen for dens ikrafttrædelse.
2. Rettigheder kan erhverves i medfør af denne afgørelse, selv om de vedrører en begivenhed, der er indtruffet forud for datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, jf. dog stk. 1.
3. Enhver ydelse, som på grund af den pågældendes nationalitet eller bopæl ikke er blevet tildelt eller er blevet stillet i bero, skal efter den pågældendes anmodning tildeles eller udbetales på ny fra datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, medmindre tidligere anerkendte rettigheder til ydelser har givet anledning til udbetaling af et éngangsbeløb.
4. Såfremt den i stk. 3 omhandlede anmodning fremsættes inden udløbet af to år efter datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, erhverves rettigheder i medfør af denne afgørelse med virkning fra dette tidspunkt, uden at nogen medlemsstats eller Montenegros lovbestemmelser om fortabelse eller forældelse af rettigheder kan gøres gældende over for de pågældende personer.
5. Såfremt den i stk. 3 omhandlede anmodning fremsættes efter udløbet af to år efter datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, erhverves rettigheder, som ikke er fortabt eller forældet fra tidspunktet for anmodningens fremsættelse, medmindre der efter en

medlemsstats lovgivning eller efter Montenegros lovgivning gælder mere fordelagtige regler.

Artikel 12

Bilag til denne afgørelse

1. Bilagene til denne afgørelse udgør en integrerende del heraf.
2. På anmodning fra Montenegro eller Den Europæiske Union, kan bilagene ændres ved en afgørelse truffet af stabiliserings- og associeringsrådet.

Artikel 13

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles,

På stabiliserings- og associeringsrådets vegne

Formand

BILAG I

**LISTE OVER SÆRLIGE IKKE-BIDRAGSPLIGTIGE KONTANTYDELSER I
MONTENEGRO**

BILAG II

SÆRREGLER FOR ANVENDELSEN AF MONTENEGROS LOVGIVNING